

Predstavitev Priročnika o načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki

dr. Sonja BEZJAK, Arhiv družboslovnih podatkov, Fakulteta za družbene vede
Univerze v Ljubljani

dr. Maja ZAGORŠČAK, Nacionalni inštitut za biologijo

mag. Irena VIPAVC BRVAR, Arhiv družboslovnih podatkov, Fakulteta za družbene
vede Univerze v Ljubljani

dr. Anže ŽUPANIČ, Nacionalni inštitut za biologijo

Ljubljana in online, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani,
Predstavitev za konzorcijske partnerje in širšo javnost, 22. 10. 2025

Vsebina

- Projekt SPOZNAJ - izhodišča za pripravo priročnikov
- Predstavitev Priročnika o načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki
- Praktična primera rabe priročnika o NRRP
- Interaktivnost - sodelovanje: vprašanja na vsakem koraku življenjskega kroga podatkov
- Čas za razpravo

O projektu SPOZNAJ

Trajanje projekta: maj 2023 – junij 2026

Sredstva: EUR 4,031,728.66

Partnerji projekta: 20 javnih raziskovalnih organizacij in CTK.

Projekt sofinancirata Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Evropska unija – NextGenerationEU prek nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

NAČRT ZA
OKREVANJE
IN ODPORNOST

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

Cilji projekta

- **Prilagoditev** javnih raziskovalnih organizacij in CTK UL za delovanje v skladu z **načeli odprte znanosti**.
- **Izvajanje usposabljanj** o praksah odprte znanosti in načelih FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable - najdljivost, dostopnost, interoperabilnost, uporabljivost).
- Specializirana **usposabljanja za podatkovne strokovnjake** in podporne službe.
- **Priprava in razširjanje priročnikov** za delovanje v skladu z načeli odprte znanosti, s poudarkom na ravnanju raziskovalnih podatkov.
- Celovita prilagoditev delovanja partnerjev – vzpostavitev **trajnih struktur in praks odprte znanosti**.

Bezjak, S., Čerče, P., Fidler, A., Kotar, M., Legat, D., Leskošek, B., Pušnik, M., Vipavc Brvar, I., Zagorščak, M., Žlender, N., & Županič, A. (2024). *Spoznavaj FAIR: priročnik o odprti znanosti v Sloveniji* (S. Bezjak, ur.). Založba Univerze na Primorskem.
<https://doi.org/10.26493/978-961-293-328-9>

VSEBINA

1. Razvoj ideje in načel odprte znanosti
2. Določila o odprti znanosti v Sloveniji
3. Življenjski krog raziskave o odprti znanosti
4. Dokumentiranje raziskovalnih podatkov
5. Raziskovalna infrastruktura
6. Odprte licence
7. Raziskovalni rezultati v odprti znanosti (podatki, programska oprema, publikacije)
8. Odprte recenzije
9. Občanska znanosti
10. Odgovornosti pri uresničevanju odprte znanosti

<https://terminoloski.slovenscina.eu/slovarji/48/o-slovarju?sentFromEntryId=dictsList>

2

 arhiv

Seznam zadetkov

Rezultati: 150 Svetovalnica - 693 rezultatov

1 / 15

A - dostopnost

EN authority to control

Bibliotekarstvo in informacijska znanost

Odprta znanost TP

A - pravica nadzora

EN authority to control

Bibliotekarstvo in informacijska znanost

Odprta znanost TP

anonimizacija

EN anonymization

Bibliotekarstvo in informacijska znanost

arhiv

EN archive

Bibliotekarstvo in informacijska znanost

TERMIN:

podatkovni arhiv

DEFINICIJA:

digitalni arhiv, specializiran za podatke in z njimi povezane digitalne objekte

ANGLEŠČINA

TERMIN:

data archive

Priročnik o načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki

3

<https://nrrp.odprtaznanost.si/>

Spletni priročnik je nastal s ciljem, da bi služil kot podpora **raziskovalkam in raziskovalcem z različnih znanstvenih področij**, ki se srečujejo z načrtovanjem ravnanja z raziskovalnimi podatki.

Priročnik nudi osnovne informacije in praktične usmeritve za ravnanje z raziskovalnimi podatki v skladu z načeli odprte znanosti. Vsebuje ključne **korake za ravnanje s podatki v vseh fazah raziskovalnega procesa**.

Bezjak, S., Grašič, J., Korez, B., Kverh, B., Leskošek, B., Romih, T., Vipavc Brvar, I., Zagorščak, M., & Županič, A. (2025). *Priročnik o načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki* (S. Bezjak, ur.). Prva, spletna izdaja.
<https://doi.org/10.51936/9789612975944>

Komu je priročnik namenjen?

- Namenjen je **raziskovalkam in raziskovalcem različnih disciplin**, da pomaga pri zastavljanju pravih vprašanj in iskanju odgovorov na tem uveljavljajočem se področju.
- Vsem, ki delajo z raziskovalnimi podatki – **od mladih raziskovalk do vodstva in odločevalcev**.
- Bralce spodbuja, naj se po nasvete obrnejo na **podatkovne svetovalce ali skrbnike** v svojih organizacijah in repozitorijih.

O obrazcu NRRP

- **Obrazec** Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki (**NRRP**) je orodje dobre raziskovalne prakse.
- Uveljavil se je na pobudo raziskovalnih skupnosti (je odgovor na izzive transparentnosti, dostopnosti in uporabljivosti raziskovalnih rezultatov) in ga podpirajo tudi **financerji raziskav**.
- Teme v priročniku sledijo vsebini obrazca NRRP, ki so ga pripravili pri [ARIS](#) (trenutno je v posodabljanju).

Razglejmo se po priročniku

Priročnik o načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki

Spletni priročnik je nastal s ciljem, da bi služil kot podpora raziskovalkam in raziskovalcem z različnih znanstvenih področij, ki se srečujejo z načrtovanjem ravnanja z raziskovalnimi podatki. Želimo si, da bi prvi priročnik v slovenskem jeziku, v celoti posvečen tej temi, pomagal v raziskovalni skupnosti zastavljati prava vprašanja in ponudil koristne odgovore.

Priročnik nudi osnovne informacije in praktične usmeritve za ravnanje z raziskovalnimi podatki v skladu z načeli odprte znanosti. Vsebuje ključne korake za ravnanje s podatki v vseh fazah raziskovalnega procesa.

Slika na desni strani predstavlja življenjski krog podatkov, s katerim si pomagamo pri načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki. Prvi korak načrtovanja je vedno iskanje podatkov in preverba, ali so podatki in z njimi povezana gradiva, npr. vprašalnik ali programska koda, že na voljo in nam jih ni treba ustvarjati na novo. Zadnji korak je vedno objava podatkov, s katero uresničimo načela FAIR in prispevamo k odprti znanosti. K življenjskemu krogu podatkov se lahko vračamo vedno znova, ko izpopolnjujemo načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki in se soočamo z izzivi. Pri izpolnjevanju načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki, ki ga zahteva vse več financerjev, je v pomoč poglavje *Izpolni svoj NRRP*, v katerem so strnjeno predstavljene ključne teme in možni odgovori.

Predlagamo, da preučite vsebino spletnega priročnika, po potrebi pa se za nasvet glede uporabe različnih orodij in storitev v povezavi z načrtovanjem ravnanja z raziskovalnimi podatki obrnete na podatkovne strokovnjakinje in strokovnjake v svoji raziskovalni organizaciji in v podatkovnih repozitorijih.

Razglejmo se po priročniku

Osnovni pojmi

Nekateri izbrani pojmi iz Slovarja odprte znanosti in načela, sprejeta v raziskovalnih skupnostih

Slovar odprte znanosti

Terminološki slovar odprte znanosti s slovenskimi iztočnicami, definicijami ter angleškimi ustrezniki

Podatkovni repozitoriji

Infrastruktura in dokumentacija, ki omogočata shranjevanje in dostop do različnih vrst podatkov

Zakonodaja

Določila glede ravnanja z raziskovalnimi podatki v skladu z načeli odprte znanosti

Izpolni svoj NRRP

Nasveti po korakih izpolnjevanja obrazca NRRP za namen podatkovne objave

NRRP Asistent

Spletna aplikacija za ustvarjanje in upravljanje načrtov ravnanja z raziskovalnimi podatki za projekte

Načela FAIR

Načela za digitalne objekte v odprti znanosti: najdljivost, dostopnost, interoperabilnost, uporabljivost

Načela CARE

Načela, nastala v manjšinskih skupnostih: kolektivna korist, pravica nadzora, odgovornost, etičnost

Načela TRUST

Načela za repozitorije: transparentnost, odgovornost, osredotočenost na uporabnika, trajnost, tehnološkost

Praktična uporaba priročnika o NRRP

- Predstavitev **dveh informativnih primerov** rabe priročnika.
- **Odgovori so kratki** in zaradi časovne omejitve ne odgovarjajo na vsa vprašanja NRRP.
- **Opozorilo:** Primeri niso priporočilo za izpolnjevanje NRRP, saj je vsak projekt edinstven!
- Vedno **sledite navodilom financerja** in **ustrezno razčlenite poglavja**.

Interaktivnost

Vabimo vas k sodelovanju!

- Na vsakem koraku **življenjskega kroga podatkov** vam bomo zastavili vprašanje.
- Nanje **odgovorite v preglednici** na Google Drive.
- Odgovore bomo **pokomentirali med predstavitvijo**.
- Odgovori bodo v **anonimizirani obliki shranjeni** za potrebe poročanja in razvoja izobraževalnih vsebin.

 Povezava: XXX

Osnovne informacije o projektu

Osnovne informacije o projektu

Praviloma se NRRP začne z razdelkom, v katerega vpišemo osnovne informacije o projektu, ki bodo omogočile njegovo identifikacijo ter identifikacijo odgovornih oseb, pravna razmerja med sodelujočimi partnerji ter finančna sredstva, potreba za ravnanje s podatki. V uvodnem razdelku praviloma tematiziramo naslednje vidike:

1. **Opis raziskave:** na kratko predstavimo vsebino projekta, opredelimo raziskovalno vprašanje, trajanje projekta.
2. **Splošne informacije:** vpišemo informacije, kot so šifra in naziv projekta ter podatki o vodji projekta. Priporočljivo je, da poleg kontaktnih podatkov pri vseh osebah navedemo tudi njihove ORCID identifikatorje.
3. **Oseba, odgovorna za ravnanje z raziskovalnimi podatki:** določimo osebo, ki bo v raziskavi odgovorna za pregled nad pripravo in izvedbo NRRP skozi ves življenjski krog raziskave. Pri raziskavah, kjer je vključenih več partnerskih organizacij, opišemo vloge in odgovornosti za ravnanje z raziskovalnimi podatki, npr. zajem podatkov, priprava metapodatkov, kakovost podatkov, hramba in varnostna kopija, zaščita podatkov in deljenje podatkov. Opišemo tudi, kako bo potekala koordinacija med partnerji.
4. **Veljavna zakonodaja ter interni pravni akti sodelujočih institucij:** vpišemo, katere predpise oziroma interne pravne akte bomo upoštevali pri ravnanju z raziskovalnimi podatki. Opišemo, kako bomo razrešili morebitne konflikte med različnimi določili. Opredelimo morebitno potrebo po pripravi in podpisu konzorcijskega dogovora med partnerji o ravnanju z raziskovalnimi podatki.
5. **Finančna sredstva:** opredelimo stroške, povezane z ravnanjem s podatki, mednje sodijo tako posredni kot neposredni stroški, povezani z zbiranjem, obdelavo, shranjevanjem, zaščito, ponovno uporabo, varnostjo ipd. To so lahko npr. stroški hrambe, strojne opreme, osebja, priprave podatkov za arhiviranje in storitev repozitorijev.
6. **Verzija obrazca NRRP:** NRRP je živ dokument, ki ga tekom raziskave posodabljam, zato skrbimo za redno verzioniranje.

Izpolni svoj NRRP

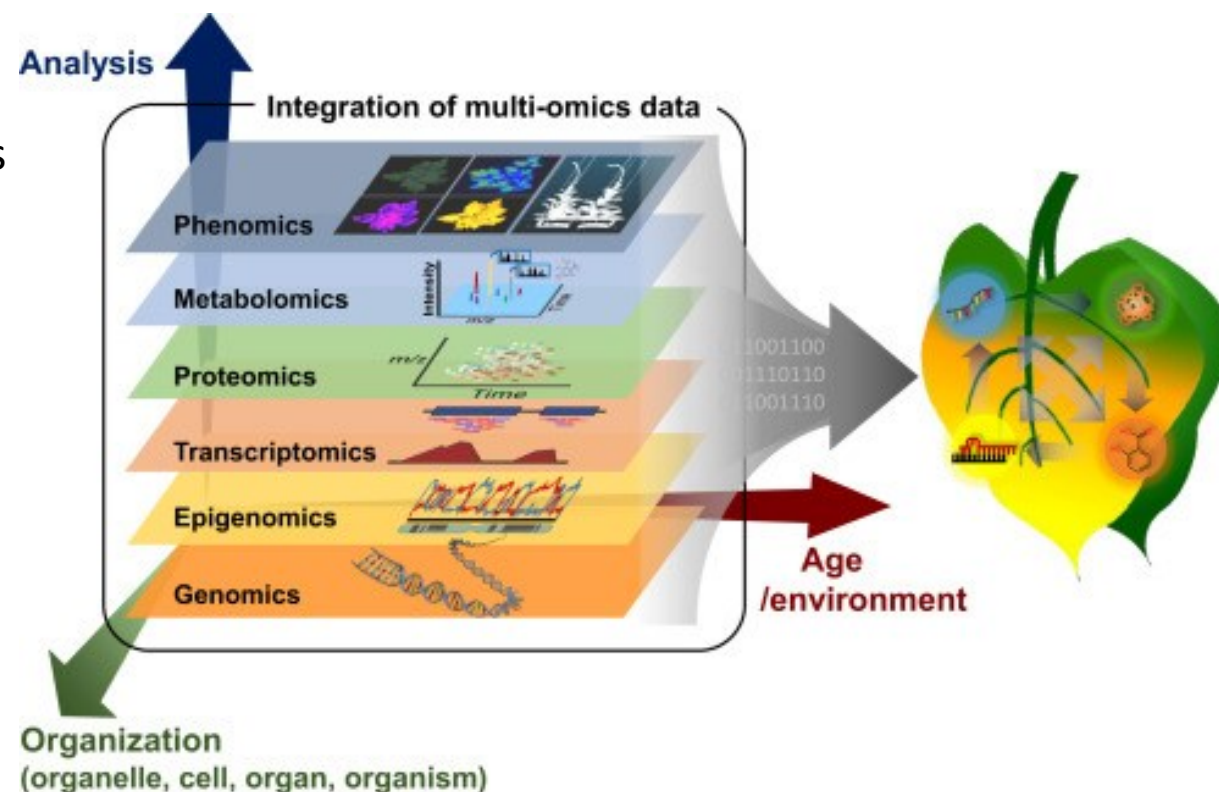
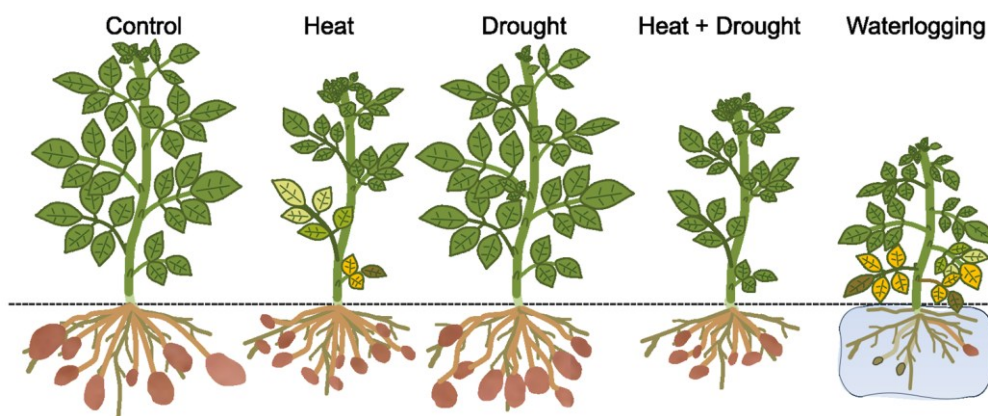
Praviloma se NRRP začne z razdelkom, v katerega vpišemo osnovne informacije o projektu, ki bodo omogočile njegovo identifikacijo ter identifikacijo odgovornih oseb, pravna razmerja med sodelujočimi partnerji ter finančna sredstva, potreba za ravnanje s podatki.

Primer 1: naravoslovje

Integration of multi-omics data and deep phenotyping - primer s področja sistemske biologije

del H2020 projekta

- 27 raziskovalcev z 11 evropskih institucij
- odgovor krompirja Desiree na abiotiski (okoljski) stres (suša, vročina, prekomerno zalivanje/poplave)
- merjenje odziva na več ravni (omike)

Primer 2: družboslovje

Izmišljen primer

Odnos do priseljencev v Sloveniji, 2026

Avtorja: Janko Novak in Metka Fras

Glavni cilj raziskave je **izvesti analizo stališč do priseljencev ob deseti obletnici migrantskega vala**, in sicer:

- Na reprezentativnem vzorcu prebivalcev Slovenije ($n = 1.000$) z uporabo **družboslovne ankete** razkriti stališče do priseljencev in politik, ki obravnavajo priseljence ter **intervjuji** z zaposlenimi in prostovoljci v azilnih domovih.
- Razviti vprašalnik, ki omogoča **primerjavo z raziskavo iz leta 2016**, obenem pa vključiti nova vprašanja, ki zaznavajo sodobne tematike v povezavi s politiko priseljevanja.
- Raziskati naslednja področja:
  - integracijske politike,
  - vpliv na trg dela,
  - nestrpnost do priseljencev,
  - solidarnost.

Raziskovalna organizacija: Inštitut za primerjalne analize

Financer: ARIS - primer je izmišljen

ID projekta: XXXYYYY12

ID raziskave: PRIS2026

ISKANJE

Kazalo

Načrt ravnanja z
raziskovalnimi podatki
(NRRP)

Iskanje podatkov

Oprelitev ciljev in potreb
pri iskanju podatkov

Pregled podatkovnih
repozitorijev in
bibliografskih baz

Ocena kakovosti in
uporabnosti podatkov

Preverjanje pogojev
dostopa in uporabe

Preverjanje ustreznosti za
citiranje podatkov

Iskanje podatkov

Zadnja sprememba: 10 junija, 2025

Koraki za iskanje raziskovalnih podatkov

V fazi načrtovanja raziskave preverimo, ali podatki, ki jih potrebujemo za raziskavo že obstajajo in jih je mogoče ponovno uporabiti. Med iskanjem podatkov spoznamo uporabljene metodologije, merske instrumente, programske kode in druga orodja in digitalne objekte, ki so potencialno uporabni za našo raziskavo. S tem se izognemo podvajanju že opravljenega dela in prihranimo finančne vire, kar je eden od ciljev financiranj javnih raziskav.

V procesu načrtovanja raziskave:

1. Oprelimo cilje in potrebe pri iskanju podatkov
2. Pregledamo podatkovne repozitorije in druge relevantne bibliografske baze
3. Ocenimo kakovost in uporabnost podatkov
4. Preverimo pogoje dostopa in uporabe
5. Preverimo ustreznost informacij za citiranje podatkov

Search for:

Išči po strani ...

SEARCH BUTTON

Na tej strani

1. Koraki za iskanje
raziskovalnih
podatkov

2. Primeri

3. Izpolni svoj NRRP

4. Dodatni viri

Vključuje:

- **identifikacijo** relevantnih podatkovnih virov v podatkovnih repozitorijih, podatkovnih katalogih, knjižnicah, arhivih in drugih zbirkah,
- **oceno kakovosti in uporabnosti** razpoložljivih podatkov za ponovno uporabo,
- **preverjanje pogojev uporabe** (dostopnost in morebitne omejitve)
- in zadostnosti **informacij za citiranje** podatkov.

ISKANJE

Kazalo

Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki (NRRP)

Iskanje podatkov

Oprelitev ciljev in potreb pri iskanju podatkov

Pregled podatkovnih repozitorijev in bibliografskih baz

Ocena kakovosti in uporabnosti podatkov

Preverjanje pogojev dostopa in uporabe

Preverjanje ustreznosti za citiranje podatkov

Iskanje podatkov

Zadnja sprememba: 10 junija, 2025

Koraki za iskanje raziskovalnih podatkov

V fazi načrtovanja raziskave preverimo, ali podatki, ki jih potrebujemo za raziskavo že obstajajo in jih je mogoče ponovno uporabiti. Med iskanjem podatkov spoznamo uporabljene metodologije, merske instrumente, programske kode in druga orodja in digitalne objekte, ki so potencialno uporabni za našo raziskavo. S tem se izognemo podvajanju že opravljenega dela in prihranimo finančne vire, kar je eden od ciljev financiranj javnih raziskav.

V procesu načrtovanja raziskave:

1. Oprelitev ciljev in potrebe pri iskanju podatkov
2. Pregledamo podatkovne repozitorije in druge relevantne bibliografske baze
3. Ocenimo kakovost in uporabnost podatkov
4. Preverimo pogoje dostopa in uporabe
5. Preverimo ustreznost informacij za citiranje podatkov

Search for:

Išči po strani ...

SEARCH BUTTON

Na tej strani

1. Koraki za iskanje raziskovalnih podatkov

2. Primeri

3. Izpolni svoj NRRP

4. Dodatni viri

Izpolni svoj NRRP

Iskanje podatkov

1. **Če bomo uporabili že obstoječe podatke:** navedemo imena podatkovnih datotek in njihov izvor. Opišemo, kakšen je namen ponovne uporabe (npr. preverjanje ponovljivosti raziskave, nadgradnja raziskave, longitudinalne študije).
2. **Če bomo zbirali nove podatke:** utemeljimo potrebo po zbiranju novih podatkov. Npr. opišemo vire, ki smo jih preiskali in navedemo razloge oziroma morebitne ovire, ki preprečujejo njihovo ponovno uporabo.

Naravoslovje

- V naravoslovju so projekti pogosto zastavljeni glede na to, katere stvari še niso izmerjene, razložene, znane ...; z izjemo metaanaliz ali t.i. 'benchmarking' analiz.
- Med iskanje podatkov sodi tudi iskanje kode, računalniških protokolov, metodologije ipd.

Primeri

► Primer s področja interdisciplinarnega raziskovanja

► Primer s področja naravoslovja in ved o življenju

- Ali podatki, ki jih potrebujemo za raziskavo, že obstajajo in jih je mogoče ponovno uporabiti, smo preverili ob pisanju projekta s pregledom področnih **zaupanja vrednih podatkovnih repozitorijev** (GEO, SRA, PRIDE, Metabo Light) in bibliografskih baz (PubMed, Google Scholar, bioarxiv).
- Ker računalniška metodologija za potrebe naše raziskave še ni bila razvita ali javno dostopna, smo se odločili za razvoj lastne.

Družboslovje

Iskanje: CESSDA Data Catalogue

Iskanje
podatkov

Pogledamo:

- opis metapodatkov
- kakovost
- licenca
- dostop
- dokumentacija: vprašalnik, smernice za raziskavo...
- informacije za citiranje

[VIR](#): Izrez vprašalnika

Q30. Як ви визначилися з першою країною, куди втекли? (Kako ste se odločili za prvo državo, kamorste pribežali?)

- ☐ навання ми поїхали в першу безпечну країну (naključno, šli smo v prvo varno državo)
- ☐ ми поїхали в найближчу країну (šli smo v najbližjo državo)
- ☐ ми поїхали в країну ЄС зі слов'янською мовою (šli smo v EU državo s slovanskim jezikom)
- ☐ через зв'язки з родичами/друзями/знайомими (zaradi mreže sorodnikov/prijateljev/znancev)
- ☐ завдяки діловим партнерам/професійній мережі (zaradi poslovnih partnerjev/profesionalne mreže)

Q31. Чому ви вибрали Словенію? (Zakaj ste se odločili za Slovenijo?)

- ☐ у мене тут є родичі/друзі/знайомі (tukaj imam sorodnike/prijatelje/znance)
- ☐ у мене є ділові партнери/професійна зв'язки тут (tukaj imam poslovne partnerje/profesionalno mrežo)
- ☐ випадково (po naključju)
- ☐ мене направили до Словенії (bil/a sem dodeljena v Slovenijo)
- ☐ перша слов'янська країна зі схожою мовою (prva slovanska država s podobnim jezikom)
- ☐ інші: (drugo:) _____

Data Catalogue ▾ Collection User Guide Collections About REST AP

English ▾ migration refugee Search Reset

2 results found in 470ms Show 30 Date of collection (newest)

1 < 1 >

Show abstract Show keywords

Social integration of Ukrainian refugees in Slovenia, 2023
Zavratnik, Simona (University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, Centre for Spatial Sociology); Tomašič, Anteja (University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, Centre for Spatial Sociology); Žalac, Domen (University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, Centre for Spatial Sociology); (1 more)
Since the beginning of the Russian invasion of Ukraine on 24/02/2022, more than 8.500 refugees have arrived

EDUCATION (ELSST) EMPLOYMENT (ELSST) Future Housing (ELSST) INTEGRATION (ELSST)
International protection LANGUAGE (ELSST) (7 more)

Read more Study description available in: EN SL Access data

Migration in journalistic reporting, 2020
Pajnik, Mojca (Mirovni inštitut, Fakulteta za družbene vede); Sauer, Brigit (Universität Wien = Univerza na Dunaju); Thiele, Daniel (Universität Wien = Univerza na Dunaju)
two selected daily newspapers in Slovenia, Delo and Slovenske novice, in the period of changes in migration

Affect Frame analysis JOURNALISM (ELSST) JOURNALISTS (ELSST) Media Migrations
Newspapers (ELSST) (3 more)

Read more Study description available in: EN SL Access data

Filters Summary Reset

Topic Keywords Data access Collection year Country Publisher

Clear all

Slovenian Social Science Data Archives ADP X

Austrian Social Science Data Archive AUSSDA ~6
DANS KNAW ~5
Finnish Social Science Data Archive FSD ~4
GESIS Leibniz Institute for the Social Scienc... ~84
HumMingBird ~1
Sikt Norwegian Agency for Shared Services i... ~6
UK Data Service ~32

Time method

Vprašanja

KJE IŠČEŠ PODATKE?

ZBIRANJE OZ. USTVARJANJE PODATKOV

Zbiranje oz.
ustvarjanje
podatkov

Kazalo

Načrt ravnanja z
raziskovalnimi podatki

(NRRP)

Iskanje podatkov

**Zbiranje oz. ustvarjanje
podatkov**

Organiziranje in
dokumentiranje podatkov

Obdelava podatkov

Ohranjanje podatkov

Zaščita podatkov

Objava podatkov

Zbiranje oz. ustvarjanje podatkov

Zadnja sprememba: 10 junija, 2025

Zbiranje in ustvarjanje raziskovalnih podatkov sta osrednja koraka v znanstvenem procesu, ki postavita temelje za smiselno analizo in zanesljive rezultate. Ne glede na to, ali gre za eksperimentalna opazovanja, ankete ali ponovno uporabo obstoječih nizov podatkov (glej stran [ISKANJE PODATKOV](#)), postopek zbiranja podatkov zahteva skrbno načrtovanje, ukrepe za nadzor kakovosti in temeljito dokumentacijo, da se zagotovi ponovljivost in transparentnost raziskav. Pred zbiranjem občutljivih podatkov je nujno pridobiti dovoljenja ali privolitve in zagotoviti skladnost z zakonodajo o varstvu podatkov (glej stran [ZAŠČITA PODATKOV](#)).

Raziskovalna zasnova

Raziskovalna ali eksperimentalna zasnova (angl. *experimental design*) je osnova vsakršne raziskovalne dejavnosti, zato jo moramo upoštevati pri pripravi načrta za ravnanje z raziskovalnimi podatki

Search for:

Išči po strani ...

SEARCH BUTTON

Na tej strani

1. Raziskovalna
zasnova

2. Zbiranje
metapodatkov

3. Umetna inteligenca

4. Primeri

5. Izpolni svoj NRRP

6. Dodatni viri

Zbiranje in ustvarjanje raziskovalnih podatkov sta **osrednja koraka** v znanstvenem procesu, ki postavita temelje za smiselno analizo in zanesljive rezultate.

Aktivnosti te faze so upravičene, kadar sekundarnih podatkov ni ali ne zadoščajo za preverjanje postavljenih hipotez. Pred zbiranjem premislimo etične in zakonske okvire, načrtujemo metodologijo, vzorčenje oz. izbor, vrste in oblike podatkov ter proces zbiranja oz. ustvarjanja podatkov.

ZBIRANJE OZ. USTVARJANJE PODATKOV

Zbiranje oz.
ustvarjanje
podatkov

Kazalo

Načrt ravnanja z
raziskovalnimi podatki
(NRRP) ▾

Iskanje podatkov ▾

**Zbiranje oz. ustvarjanje
podatkov**

Organiziranje in
dokumentiranje podatkov ▾

Obdelava podatkov

Ohranjanje podatkov

Zaščita podatkov ▾

Objava podatkov ▾

Zbiranje oz. ustvarjanje podatkov

Zadnja sprememba: 10 junija, 2025

Zbiranje in ustvarjanje raziskovalnih podatkov sta osrednja koraka v znanstvenem procesu, ki postavita temelje za smiselno analizo in zanesljive rezultate. Ne glede na to, ali gre za eksperimentalna opazovanja, ankete ali ponovno uporabo obstoječih nizov podatkov (glej stran [ISKANJE PODATKOV](#)), postopek zbiranja podatkov zahteva skrbno načrtovanje, ukrepe za nadzor kakovosti in temeljito dokumentacijo, da se zagotovi ponovljivost in transparentnost raziskav. Pred zbiranjem občutljivih podatkov je nujno pridobiti dovoljenja ali privolitve in zagotoviti skladnost z zakonodajo o varstvu podatkov (glej stran [ZAŠČITA PODATKOV](#)).

Raziskovalna zasnova

Raziskovalna ali eksperimentalna zasnova (angl. *experimental design*) je osnova vsakršne raziskovalne dejavnosti, zato jo moramo upoštevati pri pripravi načrta za ravnanje z raziskovalnimi podatki

Search for:

Išči po strani ...

SEARCH BUTTON

Na tej strani

1. Raziskovalna
zasnova

2. Zbiranje
metapodatkov

3. Umetna inteligenca

4. Primeri

5. Izpolni svoj NRRP

6. Dodatni viri

Izpolni svoj NRRP

1. Določimo in dokumentiramo vrste podatkov, ki jih je treba ustvariti ali ponovno uporabiti.
2. Pojasnimo namen ustvarjanja, zbiranja ali ponovne uporabe podatkov.
3. Razložimo, katere druge raziskovalne rezultate načrtujemo ustvariti ali ponovno uporabiti.

Naravoslovje

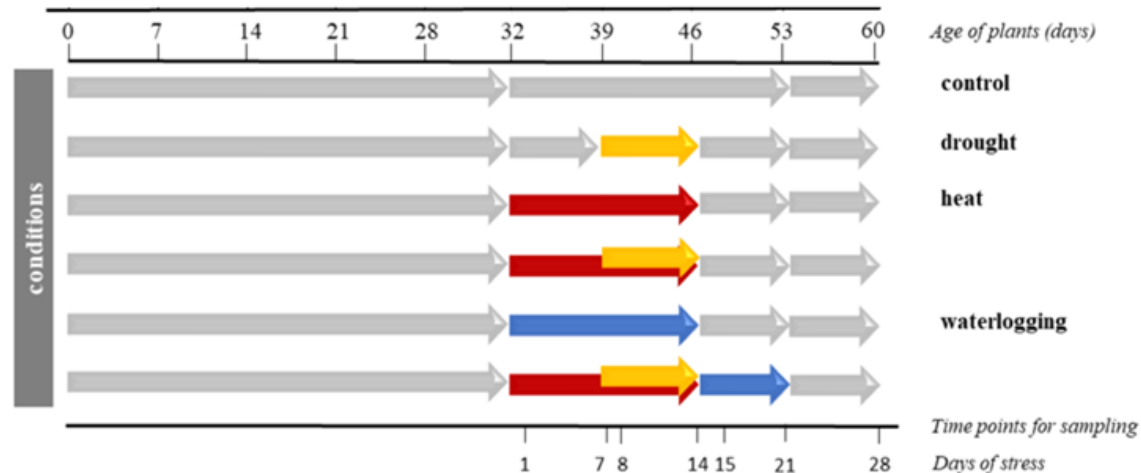
**Zbiranje oz.
ustvarjanje
podatkov**

- Postopek zbiranja podatkov zahteva skrbno načrtovanje, ukrepe za nadzor kakovosti in temeljito dokumentacijo, da se zagotovi ponovljivost in transparentnost raziskav.
- Preden začnemo zbirati podatke, definiramo t.i. **raziskovalno** ali **eksperimentalno zasnovo** (angl. experimental design).

Na tej strani

1. Raziskovalna zasnova

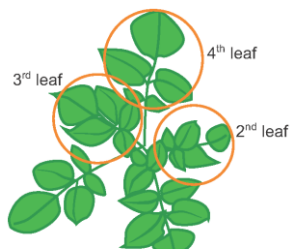
2. Zbiranje metapodatkov

Cultivation

- Tudi tako definiramo, katere **metapodatke** hkrati s podatki moramo zbirati:

- metapodatki o vzorci,
- metapodatki o izmerjenih spremenljivkah,
- metapodatki o nastavitvah inštrumentov, za visokorazsežne meritve – protokoli.

Variable ID	Variable Name	Variable source	Trait ID	Method Description	short Name
top.intensity.ChlFluo.qL Lss (a.u.)	qL Lss (steady-state estimation of the fraction of open reaction centers in PSII trait based on chlorophyll fluorescence top view) [a.u.]	FC1	qL_Lss (steady-state estimation of the fraction of open reaction centers in PSII trait based on chlorophyll fluorescence top view) [a.u.]	Averaged intensity for steady-state fraction of open reaction centers in PSII in light calculated according to this calculation scheme: (Fq Lss/Fv Lss)/(F0 Lss/Ft Lss)	qL

Družboslovje

1. Določimo in dokumentiramo vrste podatkov, ki jih je treba ustvariti ali ponovno uporabiti:

Ustvarjeni podatki	Anketa	Vprašalnik	Intervju	Protokol intervjuja
Format	številski podatki, SPSS (.por,.sav)	.docx, vnos v orodje 1ka, PDF/A	avdio datoteka (.mp3, .vaw) besedilna datoteka (.docx, PDF/A)	.docx, PDF/A
Pričakovana velikost	2 datoteki	1 datoteka	10 datotek	1 datoteka
Metapodatkovni standard	<1 MB	1 MB	30-150 MB avdio 50-150 KB tekst	1 MB

Družboslovje

Izmišljen primer

Zbiranje oz.
ustvarjanje
podatkov

2. Pojasnimo namen ustvarjanja, zbiranja ali ponovne uporabe podatkov:

Cilj je razumeti dejavnike, ki vplivajo na **družbeno distanco, integracijo in kohezijo**.

Zbrani podatki (ankete, intervjuji) ob podpori sekundarnih podatkov (SURS, Eurostat, ESS) omogočajo **empirično preverjanje hipotez** o vplivu socioekonomskih, kulturnih in političnih dejavnikov na stališča do priseljencev.

Kombinacija **kvantitativnih in kvalitativnih pristopov** krepi zanesljivost rezultatov.

Podatki bodo prispevali k razumevanju družbenih procesov (poglobljeno razumevanje dejavnikov, ki oblikujejo odnos do priseljencev), **oblikovanju javnih politik** (integracijska in migracijska politika) in **družbenemu učinku** (izboljšanje javnega razumevanja migracij, podpora izobraževanju, medijem in civilni družbi pri spodbujanju strpnosti).

Družboslovje

Izmišljen primer

Zbiranje oz.
ustvarjanje
podatkov

3. Razložimo, katere druge raziskovalne rezultate načrtujemo ustvariti ali ponovno uporabiti:

V okviru projekta bo razvit in uporabljen **program za analizo podatkov**, ki bo temeljil na odprtokodnih orodjih (npr. R, Python, Jupyter). Namen programa je omogočiti **ponovljivost** analitičnih postopkov ter odprt dostop do metodoloških rešitev, uporabljenih pri raziskavi odnosa do priseljencev.

Koda in njena dokumentacija bosta objavljeni na javnem repozitoriju **GitHub**, kar bo omogočilo **preglednost, sodelovanje in ponovljivost raziskave**.

Vsaka različica programske kode bo ob zaključku analitične faze arhivirana na **platformi Zenodo**, ki bo zagotovila trajno shranjevanje in dodelitev DOI (Digital Object Identifier).

GitHub in Zenodo bosta medsebojno povezana, tako da bo ob vsaki posodobitvi kode samodejno ustvarjena nova različica z DOI v Zenodu.

Vprašanja

Katere vrste podatkov zbirate oz. ustvarjate?

ORGANIZIRANJE IN DOKUMENTIRANJE PODATKOV

Pomeni **določitev sistema in standardov** za delo s podatki in spremne dokumentacije, npr. sistem strukturiranja in poimenovanja map in datotek ter sledenje različic dokumentov, ki so v pomoč pri večji preglednosti, preprečitvi in odpravi morebitnih napak.

<https://nrrp.odprtaznamost.si/organiziranje-in-dokumentiranje-podatkov/>

Organiziranje in dokumentiranje podatkov

Zadnja sprememba: 10 junija, 2025

Organiziranje
in dokument-
iranje

Dobra organizacija podatkov je ključna za učinkovit potek raziskovalnega dela, uspešno sodelovanje in uporabljivost podatkov. Strukturiran pristop k organizaciji podatkov zagotavlja boljšo preglednost in zmanjšuje tveganje za napake. Organizacija vključuje oblikovanje jasnih imen datotek, uporabo ustreznih formatov datotek, vzdrževanje nadzora nad različicami in oblikovanje logične strukture map. Pripravili smo nabor ključnih smernic za uspešno organizacijo podatkov.

Koraki za organizacijo podatkov

1. Vzpostavitev logične strukture map in datotek
2. Sistem za dosledno poimenovanje datotek in map
3. Uporaba enoličnih identifikatorjev
4. Dokumentacija in metapodatki
5. Različice datotek in varnostne kopije
6. Ustvarjanje in vzdrževanje doslednosti

Orodja za ravnanje s podatki

Primer organiziranja in dokumentiranja podatkov

 Izpolni svoj NRRP

ORGANIZIRANJE IN DOKUMENTIRANJE PODATKOV

Organiziranje in dokumentiranje podatkov

Zadnja sprememba: 10 junija, 2025

Dobra organizacija podatkov je ključna za učinkovit potek raziskovalnega dela, uspešno sodelovanje in uporabljivost podatkov. Strukturiran pristop k organizaciji podatkov zagotavlja boljšo preglednost in zmanjšuje tveganje za napake. Organizacija vključuje oblikovanje jasnih imen datotek, uporabo ustreznih formatov datotek, vzdrževanje nadzora nad različicami in oblikovanje logične strukture map. Pripravili smo nabor ključnih smernic za uspešno organizacijo podatkov.

Koraki za organizacijo podatkov

1. Vzpostavitev logične strukture map in datotek
2. Sistem za dosledno poimenovanje datotek in map
3. Uporaba enoličnih identifikatorjev
4. Dokumentacija in metapodatki
5. Različice datotek in varnostne kopije
6. Ustvarjanje in vzdrževanje doslednosti

Orodja za ravnanje s podatki

Primer organiziranja in dokumentiranja podatkov

 [Izpolni svoj NRRP](#)

Organiziranje
in dokument-
iranje

 [Izpolni svoj NRRP](#)

Zagotovimo **celovito dokumentacijo** za boljšo uporabnost raziskave.

Dokumentacija naj vključuje (najmanj): **avtorja, datum nastanka, pogoje dostopa** in opis raziskovalnih postopkov.

Že ob pripravi **NRRP preverimo zahteve repozitorija**, kjer bodo podatki objavljeni.

<https://nrrp.odprtaznamost.si/izpolni-svoj-nrrp/>

Naravoslovje

- Pomembno je vzpostaviti **logično strukturo map in datotek** – posebej v primerih medinstitucionalnega sodelovanja.
- Enako pomembno je vzpostaviti **sistem za dosledno poimenovanje datotek, map in različic datotek ter uporabo enoličnih identifikatorjev** – na primer za označevanje vzorcev, določenih v eksperimentalnem dizajnu.

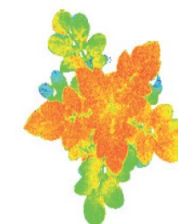
Koraki za organizacijo podatkov

1. Vzpostavitev logične strukture map in datotek
2. Sistem za dosledno poimenovanje datotek in map
3. Uporaba enoličnih identifikatorjev
4. Dokumentacija in metapodatki
5. Različice datotek in varnostne kopije
6. Ustvarjanje in vzdrževanje doslednosti

Formati podatkov

Oblika oziroma format podatkov je ključnega pomena za trajno ohranjanje, saj lahko zastareli formati povzročijo, da podatkov v prihodnosti ni več mogoče prebrati ali uporabljati. Priporočeni formati za trajno ohranjanje so običajno odprti in standardizirani formati, ki omogočajo kompatibilnost in dostopnost. Tukaj navajamo nekaj pogosto uporabljenih formatov:

- V našem primeru je ena institucija gojila rastline, medtem ko so določene institucije izvajale različne molekularne analize na istih nizih vzorcev.
- To pomeni, da je vsaka institucija pri t.i. *preobdelavi* surovih podatkov morala upoštevati **standardiziranc poimenovanje in standardne formate datotek**.
- Vsaka institucija je pripravila in delila poročilo o nastavitvah meritev in posebnostih oziroma izjemah pri t.i. *preobdelavi*.

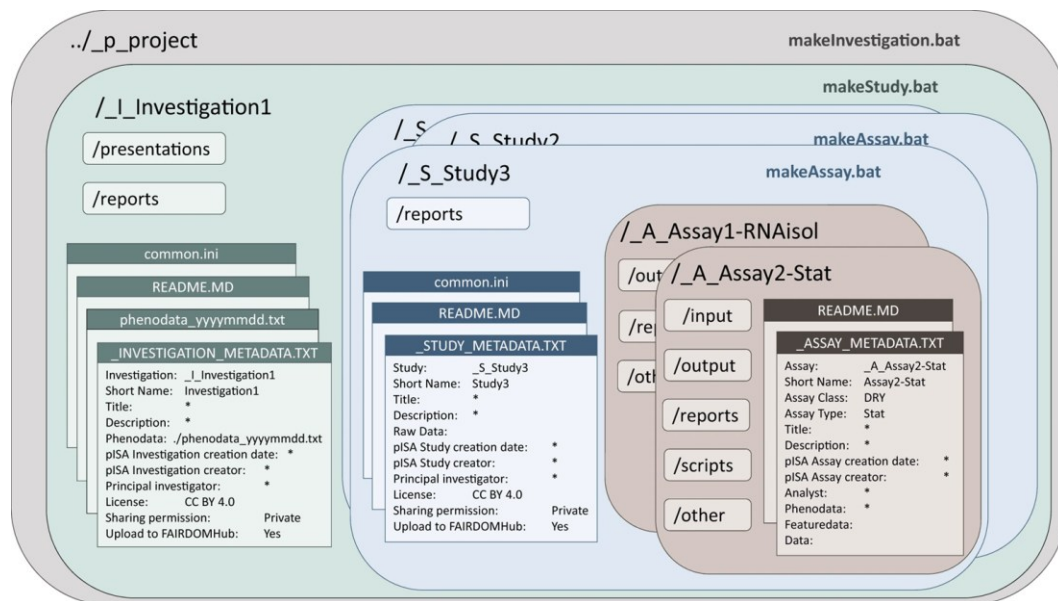

Naravoslovje

Organiziranje
in dokument-
iranje

Na NIB-u smo razvili pISA-tree – sistem za organizacijo projektnih raziskovalnih podatkov – ki smo ga v adaptirani obliki uporabili tudi pri izmenjavi, organiziranju in dokumentiranju navedenih podatkov in metapodatkov v platformah za shranjevanje datotek v oblaku

▼ **Primer organiziranja in dokumentiranja podatkov s sistemom pISA-tree**

V naravoslovju sta urejanje in upravljanje različic (angl. *versioning*) eksperimentalnih podatkov in metapodatkov bistvena za ohranjanje celovitosti podatkov, zagotavljanje ponovljivosti in lažje sodelovanje. Model ISA (Investigation, Study, and Assay) zagotavlja zanesljiv okvir za organizacijo metapodatkov na treh hierarhičnih ravneh: "Raziskava", "Študija" in "Test". Orodja ISA vse metapodatke shranjujejo v en sam imenik.

[Preberi več](#)

Družboslovje

Dokumentacija, ki je v pomoč pri razumevanju raziskave in jo bomo potrebovali za podatkovno objavo:

- Pravne podlage za obdelavo in deljenje oziroma objavo podatkov:
  - Primer informacijskega dokumenta ali pisma
  - Primer soglasja udeležencev raziskavi
- Podatki:
  - Podatkovne datoteke (kvalitativne, kvantitativne)
- Gradivo, potrebno za izvedbo raziskave
  - Vprašalnik .... za zbiranje podatkov
  - Protokol zbiranja podatkov
  - Navodila za zbiralce podatkov
  - Navodila za udeležence
  - Kodirna knjiga, seznam kod oz. kategorij, šifrant
- Drugi raziskovalni rezultati
  - Programska koda za analizo podatkov
  - Poročilo, ki nastane neposredno po raziskavi – raziskovalno poročilo
  - Publikacije, ki so nastale na podlagi podatkov

Dokumente opišemo z metapodatkovnim opisom, ki ga priporoča izbrani repozitorij, npr. DDI.

Družboslovje

Vzpostavitev logične strukture map in datotek

Sistem za dosledno poimenovanje datotek in map

-> Razvrstitev dokumentov po aktivnostih ->

Razvrstitev po vrstah gradiva -> Razvrstitev po formatih

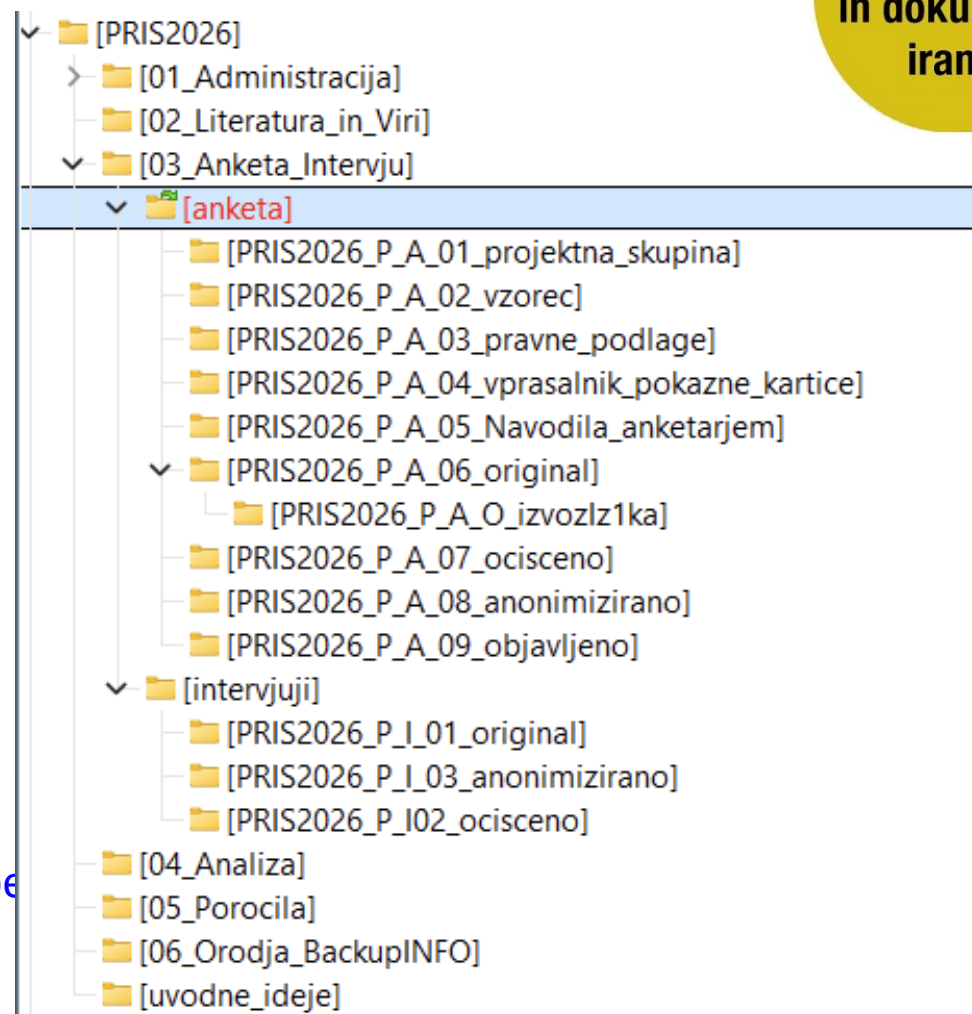
Uporaba enoličnih identifikatorjev

PRIS2026_Intervju2_SI_AG1_F_2019-04-28.wav

(IDprojekta_stIntervjuja_jezik_starostnaSkupina_spol_datumIzvedbe)

Izmišljen primer

Organiziranje
in dokument-
iranje

Vprašanja

Ali razumete podatke vašega sodelavca brez njegove pomoči?

OBDELAVA PODATKOV

Obdelava podatkov

Zadnja sprememba: 19 junija, 2025

Ko smo zbrane oz. ustvarjene podatke organizirali in dokumentirali, sledi proces obdelave. Obdelava podatkov lahko pomeni vsakršno ravnanje s podatki, v tem priročniku pa s pojmom obdelava opredeljujemo zlasti ustrezno pripravo podatkov oziroma podatkovnih datotek, potem ko so že bili zbrani in preden so predmet analize in objave. Gre za preoblikovanje t. i. surovih podatkov, ki jih pridobimo bodisi ročno ali z napravami.

Obdelava podatkov

Obdelava podatkov lahko vključuje različne vidike preoblikovanja surovih podatkov:

- vnos podatkov,
- različne oblike razvrščanja, umeščanja, združevanja podatkov,
- urejanje podatkov (npr. izvedemo čiščenje podatkov, odkrijemo in odpravimo napake),
- izpeljava, lahko se oblikujejo nove spremenljivke,
- združevanje različnih datotek, dodajo se lahko nove informacije iz zunanjih virov,
- uteževanje ali druge statistične metode,
- spremenijo se lahko formati datotek,
- in drugo.

Išči po strani ...

Na tej strani

1. Obdelava podatkov
2. Podpora pri obdelavi
3. Verodostojnost podatkov
4. Zaključek obdelave
5. 📄 Izpolni svoj NRRP
6. 📖 Dodatni viri

Vključuje **pripravo podatkov za analizo**, pregled in preverjanje kakovosti podatkov ter uporabo različnih metod in/ali analitičnih orodij za odkrivanje novih informacij ali znanja v pridobljenih podatkih.

OBDELAVA PODATKOV

Obdelava podatkov

Zadnja sprememba: 19 junija, 2025

Ko smo zbrane oz. ustvarjene podatke organizirali in dokumentirali, sledi proces obdelave. Obdelava podatkov lahko pomeni vsakršno ravnanje s podatki, v tem priročniku pa s pojmom obdelava opredeljujemo zlasti ustrezno pripravo podatkov oziroma podatkovnih datotek, potem ko so že bili zbrani in preden so predmet analize in objave. Gre za preoblikovanje t. i. surovih podatkov, ki jih pridobimo bodisi ročno ali z napravami.

Obdelava podatkov

Obdelava podatkov lahko vključuje različne vidike preoblikovanja surovih podatkov:

- vnos podatkov,
- različne oblike razvrščanja, umeščanja, združevanja podatkov,
- urejanje podatkov (npr. izvedemo čiščenje podatkov, odkrijemo in odpravimo napake),
- izpeljava, lahko se oblikujejo nove spremenljivke,
- združevanje različnih datotek, dodajo se lahko nove informacije iz zunanjih virov,
- uteževanje ali druge statistične metode,
- spremenijo se lahko formati datotek,
- in drugo.

Išči po strani ...

Na tej strani

1. Obdelava podatkov

2. Podpora pri obdelavi

3. Verodostojnost podatkov

4. Zaključek obdelave

5. Izpolni svoj NRRP

6. Dodatni viri

Izpolni svoj NRRP

Obdelava
podatkov

Obdelava obsega pripravo podatkov za analizo, vključuje čiščenje in preverjanje kakovosti podatkov in je ključnega pomena, saj ima kakovostno gradivo večji potencial uporabe.

Priprava matičnih datotek: opišemo, katere datotek bomo izbrali za matične in s katerimi orodji jih bomo pripravili za analizo.

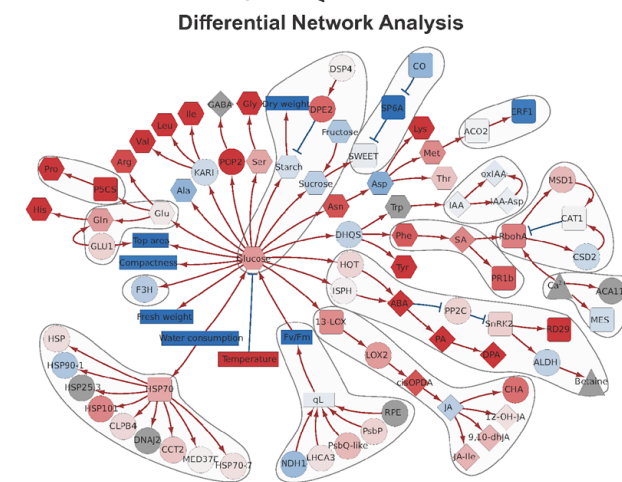
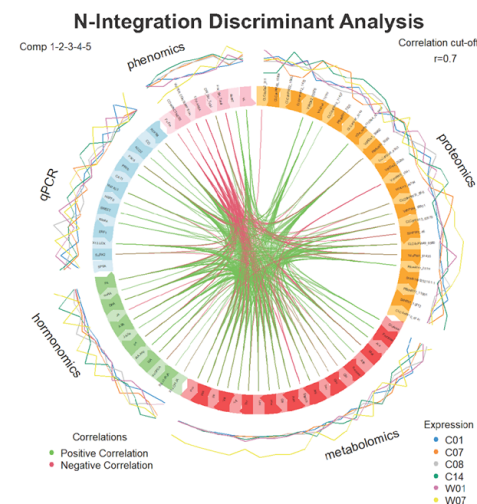
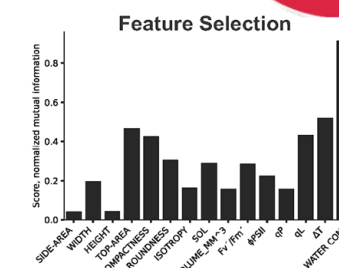
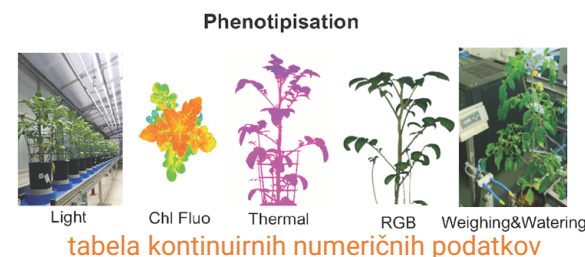
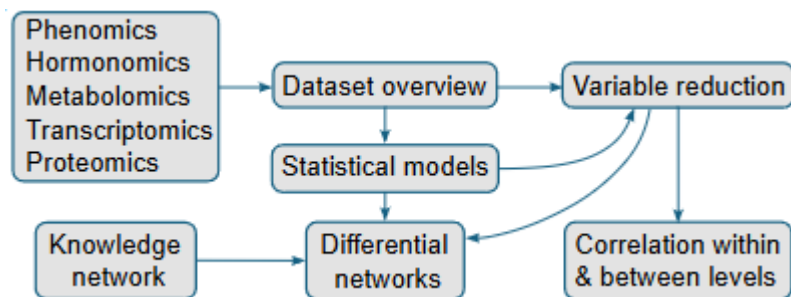
Zagotovitev kakovosti: opišemo, kako bomo zagotovili celovitost, kakovost in verodostojnost podatkov in spremnega gradiva.

<https://nrrp.odprtaznamost.si/izpolni-svoj-nrrp/>

Naravoslovje

- V sistemski biologiji podatke pogosto obdelujemo z uporabo t.i. delotokov – definiramo zaporedje korakov v procesu analize.
- Pogosto so izhodni podatki enega koraka vhodni podatki drugega ali več korakov.
- Delotoki vključujejo različna **orodja** in **programsko opremo**, kot so ukazna vrstica, R, Python znotraj enega ali več okolij (angl. environment).

Simple Interaction Format (SIF)

- Rezultati obdelave podatkov so hierarhično strukturirane datoteke v (več) **standardnih formatov**.
- Ko imamo datoteke v standardnih formatih, si lahko dovolimo ISTE podatke shraniti tudi v nestandardne formate za interne potrebe partnerjev (npr. .xlsx datoteke za hitrejše filtriranje na sestankih).

Družboslovje

Med glavne aktivnosti, s katerimi raziskovalke in raziskovalci gradivo pripravijo za predajo v ADP, so:

- slogovno in oblikovno **urejanje transkripcij**;
- **deidentifikacija oziroma anonimizacija**: skrb za kakovost podatkov in varovanje zaupnih podatkov;
- **kodiranje intervjujev**;
- opis in **priprava gradiva** za predajo po navodilih ADP.

Dodatne informacije o intervjuju

Dodatne informacije, ki opišejo okoliščine in temo intervjuja, avtorji predstavijo v ločenem dokumentu Preglednica intervjujev.

Obdelava
podatkov

PRIMER

Obvezna polja v preglednici:	Izbirne vsebine – demografija:
● številka intervjuja ● starost oz. leto rojstva intervjuvanca ● spol intervjuvanca ● datum intervjuja ● lokacija intervjuja (doma, pisarna, park ...) ● št. strani prepisa ● ime podatkovne datoteke z besedilom intervjuja	● kraj prebivanja ali regija ● etnična pripadnost ● država rojstva ● delo oziroma zaposlitev (zaposlitveni status, položaj na delovnem mestu); če ni zaposlitve (nezaposlen, se izobražuje (dijak, študent), poklicno usposabljanje, trajna delovna nezmožnost, upokojenec, gospodinjec ...) ● poklic oziroma poklicna kvalifikacija ● izobrazba oz. zadnja šola, ki ste jo končali, redno ali izredno: stopnja in smer/področje ● teme intervjuja ● drugo

[Priročnik za ravnanje s kvalitativnimi podatki za potrebe arhiviranja in objave v ADP. Bezjak S., \(2024\)](#)

3. Kakovost podatkov po merilih

Merilo	Opis preverjanja	Rezultat / Ocena	Opombe
Točnost (accuracy)	Logična preverjanja, primerjava z drugimi viri (ESS, SJM).	Brez sistematičnih napak; 2 % logičnih neskladij popravljeno.	Avtomatske kontrole pri vnosu.
Natančnost (precision)	Preverjena notranja konsistentnost lestvic.	Cronbach α = 0,82 za lestvico zadovoljstva z delom.	Zanesljive meritve.
Popolnost (completeness)	Analiza manjkajočih podatkov.	Povprečno 3,4 % manjkajočih vrednosti.	Znotraj dovoljenega razpona.
Konsistentnost (consistency)	Logične povezave med spremenljivkami.	99 % skladnost odgovorov.	Manjše neskladje pri vprašanju o dohodku.
Ponovljivost (reproducibility)	Dokumentirana koda za čiščenje (R skripta).	Da – vključen GitHub repozitorij.	Zagotovljena ponovljivost analize.
Verodostojnost (credibility)	Podatki zbrani neposredno od respondentov.	Da – neposreden vnos prek 1ka.si.	Skladno z raziskovalnim načrtom.
Etika in varstvo osebnih podatkov	Pridobljeno informirano soglasje, anonimizacija izvedena.	V celoti skladno z GDPR.	Brez prepoznavnih podatkov.
Dokumentacija (metadata)	Priloženi vprašalnik, codebook, metodološki opis.	Popolna dokumentacija.	V DDI formatu (XML).
Formati podatkov	CSV, SPSS (.sav), TXT (intervjuji).	Odperti in standardni formati.	Pretvorjeno iz 1ka izvozov.

PRIMER

Vprašanja

Ali ste v raziskovalni skupini opredelili protokole za delo s podatki?

OHRANJANJE PODATKOV

Ohranjanje podatkov

Zadnja sprememba: 30 junija, 2025

Ohranjanje podatkov skrbno načrtujemo, saj so podatki pogosto temeljno gradivo naše raziskave. Z načrtom ravnanja z raziskovalnimi podatki določimo, kako bomo preprečili njihovo izgubo in nepooblaščen dostop do podatkov. Če raziskava vključuje občutljive podatke, npr. osebne ali zaupne informacije, moramo biti o tem ozaveščeni vsi, vključeni v raziskavo, in vešči ravnanja z njimi. Dobra praksa je, da v projektni skupini določimo osebo, ki bo zadolžena za skrb za varnostni vidik hrambe podatkov. Najpogosteje je to kdo, ki ima malo več znanja na področju IT. Pozanimajmo se, kakšne možnosti zagotavlja naša raziskovalna organizacija ter se seznanimo s pravilniki, ki določajo varstvo osebnih podatkov, informacijsko ali kibernetско varnost. V sklopu ohranjanja podatkov moramo v fazi priprave raziskave v raziskovalni skupini sprejeti dogovore in ustrezne rešitve o shranjevanju, varnostnih preslikavah ter varnosti podatkov in povezanega gradiva.

Možnosti ohranjanja podatkov

Med raziskovanjem lahko podatke shranjujemo na različnih nosilcih, vendar nekateri predstavljajo resna tveganja:

- prenosne naprave: telefon, tablica, USB-ključ, zunanji disk,
- storitve v oblaku,
- lokalna hramba: računalnik, prenosni računalnik,
- skupni diski na strežnikih raziskovalne organizacije: univerzitetni, institucionalni.

Išči po strani ...

Na tej strani

1. Možnosti ohranjanja podatkov
2. Varnostne preslikave
3. Varnost podatkov
4. Drugi dejavniki, ki vplivajo na ohranjanje podatkov
5. Formati podatkov
6. 📄 Izpolni svoj NRRP
7. 📖 Dodatni viri

Se nanaša na **shranjevanje/hrambo podatkov med raziskovanjem**, izdelavo varnostnih preslikav in druge aktivnosti, ki preprečujejo izgubo podatkov in spremne dokumentacije, potrebne za razumevanje postopkov in vsebine dela.

OHRANJANJE PODATKOV

Ohranjanje podatkov

Zadnja sprememba: 30 junija, 2025

Ohranjanje podatkov skrbno načrtujemo, saj so podatki pogosto temeljno gradivo naše raziskave. Z načrtom ravnanja z raziskovalnimi podatki določimo, kako bomo preprečili njihovo izgubo in nepooblaščen dostop do podatkov. Če **raziskava** vključuje občutljive podatke, npr. osebne ali zaupne informacije, moramo biti o tem ozavešeni vsi, vključeni v raziskavo, in vešči ravnanja z njimi. Dobra praksa je, da v projektni skupini določimo osebo, ki bo zadolžena za skrb za varnostni vidik hrambe podatkov. Najpogosteje je to kdo, ki ima malo več znanja na področju IT. Pozanimajmo se, kakšne možnosti zagotavlja naša raziskovalna organizacija ter se seznanimo s pravilniki, ki določajo varstvo osebnih podatkov, informacijsko ali kibernetsko varnost. V sklopu ohranjanja podatkov moramo v fazi priprave raziskave v raziskovalni skupini sprejeti dogovore in ustrezne rešitve o shranjevanju, varnostnih preslikavah ter varnosti podatkov in povezanega gradiva.

Možnosti ohranjanja podatkov

Med raziskovanjem lahko podatke shranjujemo na različnih nosilcih, vendar nekateri predstavljajo resna tveganja:

- prenosne naprave: telefon, tablica, USB-ključ, zunanji disk,
- storitve v oblaku,
- lokalna hramba: računalnik, prenosni računalnik,
- skupni diski na strežnikih raziskovalne organizacije: univerzitetni, institucionalni.

Išči po strani ...

Na tej strani

1. Možnosti ohranjanja podatkov
2. Varnostne preslikave
3. Varnost podatkov
4. Drugi dejavniki, ki vplivajo na ohranjanje podatkov
5. Formati podatkov
6. Izpolni svoj NRRP
7. Dodatni viri

Izpolni svoj NRRP

Raziskovalne podatke, metapodatke ter varnostne kopije moramo med raziskavo zaščititi pred izgubo, poškodovanjem ali drugimi nepooblaščenimi posegi. V NRRP opišemo, kako bomo gradivo ohranjali med izvajanjem raziskave: **Varna hramba:** opišimo, kje bomo podatke hranili med raziskovanjem in kako pogosto bomo delali varnostne kopije.

Nadzor nad podatki: opišimo, kdo bo imel dostop do podatkov med raziskovanjem, s katerimi ukrepi bomo nadzorovali dostop.

Naravoslovje

- Vse pridobljene podatke, vse podatke, ki jih je generiral NIB in vse korake obdelave hranimo na **strežniku** raziskovalne organizacije NIB.
- Podatki, shranjeni na strežniku se dnevno **varnostno kopirajo in arhivirajo**, kot je opredeljeno v internem pravilniku [»Varnostna politika IS NIB«](#).
- **Skrbnništvo**, varnost in dostop do strežnikov na NIB so urejeni z internim pravilnikom [»Varnostna politika IS NIB«](#).
- Končne tabele povzetkov za sestanke so prek službenega uporabniškega računa sinhronizirane v Microsoftovo oblako storitev OneDrive.
- Za velike surove podatke vsak partner skrbi sam do objave v zaupanja vrednem repozitoriju.
- NIB podatke kmalu po nastanku odloži v **namenski področni repozitorij**, javna objava sledi po zaključku recenzentskega procesa z namenom zagotavljanja ustreznosti podatkov.

Na tej strani

1. Možnosti ohranjanja podatkov
2. Varnostne preslikave
3. Varnost podatkov
4. Drugi dejavniki, ki vplivajo na ohranjanje podatkov
5. Formati podatkov
6. Izpolni svoj NRRP
7. Dodatni viri

Družboslovje

Podatki se bodo **shranjevali** na več mestih, odvisno od faze raziskave in stopnje obdelave:

- **Prenosni mediji** (npr. USB, zunanji SSD): primerni za začasno prenašanje podatkov med sodelavci ali za terensko delo.
- **Lokalni diski** (računalniki raziskovalcev): namenjeni kratkoročni obdelavi podatkov; redne varnostne kopije so obvezne.
- **Omrežni diski (NAS)** ali **institucionalni strežniki**: primarni prostor za centralno hrambo raziskovalnih podatkov v fazi obdelave.
- **Oblčne storitve** (npr. OneDrive for Business, Google Drive z institucionalno licenco): omogočajo sodelovanje in sinhronizacijo datotek v realnem času.

Vzpostavljena bo **rutina rednega ustvarjanja varnostnih kopij** vseh raziskovalnih podatkov:

- Kopije bodo hranjene **na najmanj dveh različnih medijih** (npr. NAS + oblak).
- **Geografsko ločene lokacije** bodo zagotovile odpornost proti lokalnim nesrečam (požar, poplava, kraja).
- Uporabljeno bo **pravilo 3-2-1**:
  - **3 kopije** podatkov (1 izvirnik + 2 varnostni kopiji),
  - **2 različna medija** za shranjevanje,
  - **1 kopija** shranjena **na ločeni fizični lokaciji**.

Družboslovje

Zaščita pred nepooblaščenim dostopom

- Uporaba **močnih gesel** in **dvostopenjske avtentikacije (2FA)**.
- Natančno določen **nadzor dostopa** (kdo ima pravico branja, urejanja, prenosa).
- Zaposleni in sodelavci podpišejo **izjavo o zaupnosti podatkov**.

Šifriranje in prenos

- **Šifriranje občutljivih podatkov** med prenosom in shranjevanjem (npr. AES-256).
- Uporaba **varnih komunikacijskih kanalov** (npr. VPN).
- Izogibanje pošiljanju osebnih podatkov po elektronski pošti brez šifriranja.

Politike in odgovornosti

- Jasno opredeljene **vloge in odgovornosti** glede varovanja podatkov.
- Redno **usposabljanje raziskovalcev** glede informacijske varnosti.
- Dokumentiran **načrt ukrepanja** v primeru varnostnega incidenta (npr. izguba prenosnika, vdora v sistem).

Vprašanja

Kje trenutno hranite svoje raziskovalne podatke? Napiši vsa mesta.

ZAŠČITA PODATKOV

Zaščita podatkov

Zadnja sprememba: 30 junija, 2025

V raziskavah se pogosto zbirajo podatki, ki jih rabimo za napredovanje v spoznanjih, vendar bi lahko povzročili škodo, če bi prišlo do njihovega razkritja nepooblaščenim osebam ali javnosti. Zaščita podatkov obsega aktivnosti za preprečitev razkritja informacij, ki so zaupne, občutljive oz. zanje veljajo omejitve, ter na splošno izvajanje politik varovanja zasebnosti, skladnosti s področno zakonodajo in določili o uporabi gradiva.

Za zaščito podatkov moramo v raziskovalni skupini skrbeti od začetka izvajanja projekta, ko načrtujemo delo z njimi, ko podatke prevzamemo in jih začnemo obdelovati, ter vse do trenutka, ko jih predamo v objavo v izbrani repozitorij. Pa tudi po predaji v repozitorij moramo skrbno varovati tiste podatke, ki smo se jih namenili ohranjati trajno ali za določen čas v svoji raziskovalni organizaciji.

Pomemben del aktivnosti predstavlja ozaveščanje in usposabljanje vseh, vključenih v raziskavo. Poznavanje etičnih standardov na področju raziskovanja ter nacionalne in mednarodne zakonodaje, ki določa omejitve pri obdelavi podatkov, je garancija, da bomo v raziskavi ustrezno poskrbeli za zaščito podatkov.

Občutljivi podatki

So podatki, ki jih je treba zaščititi pred nezaželenim razkritjem zaradi pravnih ali etičnih razlogov, npr. osebni podatki, podatki o arheoloških in drugih najdiščih ([Slovar odprte znanosti](#)). V kategorijo občutljivih podatkov uvrščamo tudi poslovne skrivnosti in druge zaupne podatke, pri katerih obstaja tveganje, da bi z njihovim razkritjem povzročili škodo.

Komisije za etična vprašanja

Išči po strani ...

Na tej strani

1. Občutljivi podatki
2. Komisije za etična vprašanja
3. Postopek presoje glede etičnosti raziskovanja
4. Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto
5. Zakonodaja s področja varstva osebnih podatkov
6. Informirano soglasje
7. Obdelava osebnih podatkov
8. Intelektualna lastnina in lastništvo raziskovalnih rezultatov
9. Izpolni svoj NRRP
10. Dodatni viri

So **aktivnosti za preprečitev razkritja informacij**, ki so zaupne, občutljive oz. zanje veljajo omejitve, ter na splošno izvajanje politik varovanja zasebnosti, skladnosti s področno zakonodajo in določili o uporabi gradiva.

ZAŠČITA PODATKOV

Zaščita podatkov

Zadnja sprememba: 30 junija, 2025

V raziskavah se pogosto zbirajo podatki, ki jih rabimo za napredovanje v spoznanjih, vendar bi lahko povzročili škodo, če bi prišlo do njihovega razkritja nepooblaščenim osebam ali javnosti. Zaščita podatkov obsega aktivnosti za preprečitev razkritja informacij, ki so zaupne, občutljive oz. zanje veljajo omejitve, ter na splošno izvajanje politik varovanja zasebnosti, skladnosti s področno zakonodajo in določili o uporabi gradiva.

Za zaščito podatkov moramo v raziskovalni skupini skrbeti od začetka izvajanja projekta, ko načrtujemo delo z njimi, ko podatke prevzamemo in jih začnemo obdelovati, ter vse do trenutka, ko jih predamo v objavo v izbrani **repozitorij**. Pa tudi po predaji v repozitorij moramo skrbno varovati tiste podatke, ki smo se jih namenili ohranjati trajno ali za določen čas v svoji raziskovalni organizaciji.

Pomemben del aktivnosti predstavlja ozaveščanje in usposabljanje vseh, vključenih v raziskavo. Poznavanje etičnih standardov na področju raziskovanja ter nacionalne in mednarodne zakonodaje, ki določa omejitve pri obdelavi podatkov, je garancija, da bomo v raziskavi ustrezno poskrbeli za zaščito podatkov.

Občutljivi podatki

So podatki, ki jih je treba zaščititi pred nezaželenim razkritjem zaradi pravnih ali etičnih razlogov, npr. osebni podatki, podatki o arheoloških in drugih najdiščih (Slovar odprte znanosti). V kategorijo **občutljivih podatkov** uvrščamo tudi poslovne skrivnosti in druge zaupne podatke, pri katerih obstaja tveganje, da bi z njihovim razkritjem povzročili škodo.

Komisije za etična vprašanja

Išči po strani ...

Na tej strani

1. Občutljivi podatki
2. Komisije za etična vprašanja
3. Postopek presoje glede etičnosti raziskovanja
4. Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto
5. Zakonodaja s področja varstva osebnih podatkov
6. Informirano soglasje
7. Obdelava osebnih podatkov
8. Intelktualna lastnina in lastništvo raziskovalnih rezultatov
9. Izpolni svoj NRRP
10. Dodatni viri

Izpolni svoj NRRP

Nekaterih podatkov zaradi njihove občutljive narave ne moremo deliti brez varnostnih ukrepov. Odgovoriti moramo tudi na etična in pravna vprašanja, ki jih predvidimo že pri snovanju raziskave. Od teh vidikov je odvisno, kako bomo podatke delili v času raziskovanja in v kakšnem obsegu ter pod katerim režimom dostopa jih bomo delili v izbranem repozitoriju.

Naravoslovje

- Skrbništvo, **varnost in dostop** do strežnikov na NIB so urejeni z internim pravilnikom »Varnostna politika IS NIB«.
- Med izvajanjem raziskav se vsi zbrani raziskovalni podatki primarno hranijo na NIB-u z **omejenim dostopom** – v času izvajanja projekta so podatki na voljo samo članom projektne skupine, ki so podatke pridobili oziroma z njihovim privoljenjem tudi drugim zainteresiranim uporabnikom.
- Objavo (v javno dostopnem podatkovnem repozitoriju) mora odobriti vodja projekta.
- V **primeru 1** pridobljeni podatki niso podatki, ki bi jih morala odobriti **etična komisija** ali **pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov**.

Intelektualna lastnina in lastništvo raziskovalnih rezultatov

- Pomembna sta **intelektualna lastnina in lastništvo raziskovalnih rezultatov**, posebej ko raziskavo izvaja več organizacij.
- Že pri pripravi projekta se smiselno oblikuje konzorcijska pogodba, s katero se določijo medsebojna razmerja in odgovornosti, na primer kdo bo lastnik podatkov, kdo bo imel pravico do nadzora dostopa do podatkov ali do dela podatkov ter kakšni bodo pogoji dostopa do podatkov.

Ali bom zbiral naslednje podatke?

Splošni osebni podatki:

- Ime
- Osebna identifikacijska številka ali druga državna identifikacijska številka
- Datum rojstva
- Kontaktni podatki
- Spletni identifikatorji
- Ljudje na slikah ali video posnetkih
- Glas na zvočnih posnetkih
- Podatki o lokaciji
- Podatki o ozadju, ki se v kombinaciji lahko uporabijo za identifikacijo posameznika
- Drugi osebni podatki

Posebne vrste osebni podatkov:

- Zdravstveni podatki
- Rasno in etično poreklo posameznika
- Politična mnenja
- Verska prepričanja
- Filozofska prepričanja
- Spolno življenje in spolna usmerjenost
- Članstvo v sindikatu
- Genetski podatki
- Biometrični podatki
- Kazniva dejanja

Data Protection Services for research

Družboslovje

- V raziskavo so vključeni ljudje, od splošne pa do zelo specifične populacije (zaposleni v azilnih domovih) -> prepoznavnost oseb.
- Obravnavamo občutljivo tematiko.

**Etična presoja, Ocena
učinka na varstvo
podatkov**

- Pravna podlaga

Informirano soglasje

- Podatke ankete anonimiziram (združevanje skupin, dodajanje šuma). Občutljive vsebine v intervjujih zakrijem in poskrbim za nadzor nad dostopom do dela podatkov.

Vprašanja

Katere vrste občutljivih podatkov obdelujete?

Ali ste se dogovorili, kdo je lastnik podatkov?

OBJAVA PODATKOV

Objava podatkov

Zadnja sprememba: 19 junija, 2025

Pri uresničevanju zahtev odprte znanosti stremimo k objavam, ki morajo biti v skladu z načeli FAIR. Če so odprte publikacije že dodobra uveljavljene, objava podatkov še vedno odpira vrsto vprašanj in izzivov. Na tej podstrani predstavljamo nekaj osnovnih definicij.

Podatke je mogoče opisati in jih povezati z znanstvenimi deli na različne načine. Opisi podatkov so lahko bolj ali manj strukturirani, na primer:

- opis znotraj znanstvenega članka, v katerem so podatki analizirani;
- opis v t. i. podatkovnem članku, objavljen v t. i. podatkovni reviji;
- opis v obliki standardnega metapodatkovnega zapisa v podatkovnem repozitoriju oz. podatkovna objava.

 Podatkovna objava in podatkovni članek

 Register podatkovnih repozitorijev

 Kriteriji za izbor podatkovnega repozitorija

<https://nrrp.odprtaznanost.si/objava-podatkov/>

Pomeni **izbor repozitorija ali druge storitve za arhiviranje in objavo podatkov**, pri čemer je pomembno, da rešitev zagotavlja trajno dostopnost in uporabljivost podatkov ter ustrezno citiranje. Kadar podatki iz upravičenih razlogov ne morejo biti dostopni, morajo biti dostopni vsaj metapodatki in opisan postopek, kako lahko pridemo do zaščitene podatkov.

Podatkovni repozitoriji

Infrastruktura in dokumentacija, ki omogočata shranjevanje in dostop do različnih vrst podatkov

OBJAVA PODATKOV

Izpolni svoj NRRP

Objava podatkov

Zadnja sprememba: 19 junija, 2025

Pri uresničevanju zahtev odprte znanosti stremimo k objavam, ki morajo biti v skladu z načeli FAIR. Če so odprte publikacije že dodobra uveljavljene, objava podatkov še vedno odpira vrsto vprašanj in izzivov. Na tej podstrani predstavljamo nekaj osnovnih definicij.

Podatke je mogoče opisati in jih povezati z znanstvenimi deli na različne načine. Opisi podatkov so lahko bolj ali manj strukturirani, na primer:

- opis znotraj znanstvenega članka, v katerem so podatki analizirani;
- opis v t. i. podatkovnem članku, objavljen v t. i. podatkovni reviji;
- opis v obliki standardnega metapodatkovnega zapisa v podatkovnem repozitoriju oz. podatkovna objava.

 Podatkovna objava in podatkovni članek

 Register podatkovnih repozitorijev

 Kriteriji za izbor podatkovnega repozitorija

---

1. Opišemo, katere podatke in gradiva načrtujemo objaviti
2. Opišemo, kdaj načrtujemo podatkovno objavo
3. Opišimo, kdo bo lahko uporabljal podatke
4. Opišimo, če bodo uporabniki rabili specifična orodja ali programe za ponovno uporabo podatkov: priporočljiva je raba nelicenciranih in uveljavljenih orodij in programov, vključno z njihovo trajnostjo.
5. Opišimo, v katerem repozitoriju načrtujemo objavo in z informacijami o izbranem repozitoriju pokažimo, kako bomo izpolnjevali načela FAIR

Naravoslovje

- V sistemski biologiji podatke, skupaj z delotoki glede na tip podatkov, pogosto objavljamo kot **podatkovno objavo**.
  - Potem se znotraj **znanstvenega ali podatkovnega članka** sklicujemo na **doi**, **pid**, ipd. podatkovne objave.
  - Izbira **licence** je lahko omejena tudi z izbiro repozitorija – nekateri repozitoriji omogočajo objavo samo pod določenimi licencami.
- Manjše sete podatkov, za katere ne obstaja specifičen repozitorij, delotoke, in preobdelane podatke objavljamo na institucionalnem GitHub repozitoriju <https://github.com/NIB-SI>.
  - GitHub omogoča določanje specifičnih licenc (npr. MIT v primeru delotoka), in t.i. 'Relas-e', ki se potem linka na skupnost v splošnem repozitoriju Zenodo <https://zenodo.org/communities/fito-nib-si>.
  - Repozitorij Zenodo dodeli doi, na katerega se sklicujemo v članku.
  - Velike surove podatke objavljamo v področnih zaupanja vrednih repozitorijih – v primeru proteomike je to PRIDE.
  - PRIDE dodeli t.i. ProteomeXchange Identifier, na katerega se lahko sklicujemo v znanstvenemu članku.
  - GitHub je NUJNO opremljen z različnimi datotekami preberi me (README), ki vsebujejo povezave na protokole, ontologije, različne metapodatke itn.

 Podatkovna objava in podatkovni članek

 Register podatkovnih repozitorijev

 Kriteriji za izbor podatkovnega repozitorija

zenodo

NIB-SI

multiOmics-integration

Code

Issues

Pull requests

Actions

Projects

Wiki

Security

Insights

Settings

multiOmics-integration

Public

Edit Pins

Unwatch 3

Fork 2

Star 1

main

2 Branches

2 Tags

Go to file

Add file

Code

zagorGit

Update README.MD

7f6abb8 · last week

364 Commits

_p_ADAPTOmics

Update README.MD

last week

.gitignore

set figs directory

11 months ago

LICENSE

Initial commit

3 years ago

README.md

Update README.md

last month

README

MIT license

'multiOmics data analysis, integration, and visualisation protocol'

Data integration and modelling with R

Systems biology analysis and visualization pipeline in R and Python

About

Potato 'omics data analysis pipelines

feature-selection

statistical-analysis

phenotyping

omics

network-analysis

omics-data-integration

proteomics-data-analysis

Readme

MIT license

Activity

Custom properties

1 star

3 watching

2 forks

Report repository

Releases 1

Integration of multi-omics data ...

Latest

<https://www.ebi.ac.uk/pride/archive/projects/PXD052587>

zenodo

Search records...

Communities

My dashboard

Log in

Sign up

Planned intervention: On Wednesday, October 15th, 06:00 UTC, Zenodo will be unavailable for 1-2 minutes to perform a storage cluster upgrade.

FITO-NIB-SI

DOI 10.5281/zenodo.17143047

Published September 17, 2025 | Version v0

Software

Open

NIB-SI/multiOmics-integration: Integration of multi-omics data and deep phenotyping provides insights into responses to single and combined abiotic stress in potato

zagorGit · Andrej Blejec · Carissa Bleker

Show affiliations

Integration of multi-omics data and deep phenotyping provides insights into responses to single and combined abiotic stress in potato. Plant physiology. [Online ed.]. 2025, vol. 197, iss. 4, [article no.] kiaf126, str. 1-42, ilustr. ISSN 1532-2548. (https://dlros.openscience.si/tzpisGradiva.php?id=21962) DOI: 10.1093/plphys/kiaf126.

26 VIEWS

5 DOWNLOADS

Show more details

Versions

Version v0

10.5281/zenodo.17143047

Sep 17, 2025

Cite all versions? You can cite all versions by using the DOI

SPozNAJ

PODPORA PRI UVAJANJU NAČEL ODPRTE ZNANOSTI V SLOVENIJI

Objava podatkov

multiOmics-integration / _p_ADAPTOmics / _I_Desiree

zagorGit

Update README.MD

Name	Last commit message
..	
_S_multiOmics	Update README.MD
presentations	Update README.MD
reports	rename _I_
01_Experimental-design-and-days-of-tissue-sampling.xlsx	rename _I_
02_Phenomics-featuredata.xlsx	rename _I_
03_Phenomics-RGB_Hyponasty.pdf	rename
README.md	Update README.md
_INVESTIGATION_METADATA.TXT	rename _I_

README.md

_I_Desiree

In this directory you can find:

Phenodata - Master sample description file: 01_Experimental-design-and-days-of-tissue-sampling.xlsx

Featuredata - Phenomics variable description file: 02_Phenomics-featuredata.xlsx

Plant growth and data collection protocols - as a part of 'Supplementary Methods' at supplements

RGB phenotipisation e.g.: 03_Phenomics-RGB_Hyponasty.pdf

Protocol for multi-omics data integration

Analysis steps are grouped in Assays within a joint Study

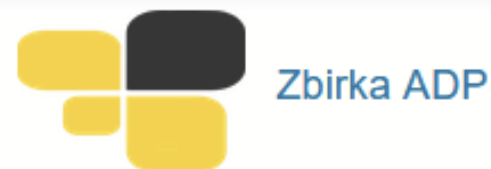
Družboslovje

Podatke bom objavila v ADP.

Postopek objave:

1. Kontaktiram ADP
2. Predprevzemni sestanek
3. Registriram se na Dataverse
4. Podpišem Izjavo o izročitvi
5. Opišem raziskavo (metapodatki)
6. Predam digitalne objekte in določim pogoje uporabe
7. Predam v recenzijo
8. Objava

 Zbirka ADP Dataverse

Raziskave v sistemu aktivnega
ohranjanja

Raziskave v sistemu osnovnega
skrbništva

Gostiteljska zbirka

S spreminjanjem zbirke boste izbrisali vsa polja, v katero ste morda vnesli podatke.

*Polja, označena z zvezdico, so obvezna

Metapodatki za citiranje

Naslov *

Podnaslov

Naslov in podnaslov v angleščini

Alternativen URL naslov

Avtor(ji) *

Priimek, Ime *

Institucija

Identifikacijska shema

TRAJNI IDENTIFIKATOR

Drugi sodelujoči

Vrsta sodelovanja

Priimek, Ime

Institucija

Spletni naslov besednjaka

Kontakt

One or more of these fields may become required if you add to one or more of these optional fields.

Priimek, Ime

Institucija

E-poštni naslov

Objava
podatkov

Raziskave v sistemu aktivnega ohranjanja (Arhiv družboslovnih podatkov)

Zbirka ADP > Raziskave v sistemu aktivnega ohranjanja >

Družbena integracija ukrajinskih beguncev v Sloveniji, 2023

Verzija 1.0

Zavratnik, Simona; Tomašič, Anteja; Žalac, Domen; Falle Zorman, Rebeka, 2024, "Družbena integracija ukrajinskih beguncev v Sloveniji, 2023", https://doi.org/10.17898/ADP_UKRBEG23_V1, Zbirka ADP, V1, UNF:6:VFbHnSKng/52HyZuOIHZWg== [fileUNF]

Citiraj raziskavo ▾

Spoznav Standardde citiranja raziskav.

Dostop do raziskav ▾

Kontaktiraj lastnika

Deli

Metrike raziskave ?

35 Downloads ?

Raziskovalno izhodišče ?

Od začetka ruske invazije na Ukrajino 24. 2. 2022 je v Slovenijo prispelo več kot 8500 beguncev. Vojna na pragu Evropske unije je sprožila enoten odziv zunanje evropske politike, humanitarnih organizacij in širše javnosti: ukrajinskim beguncem je potrebno zagotoviti zatočišče pred vojno, kar je v pravnem smislu pomenilo aktivacijo instituta začasne zaščite kot instrumenta, ki omogoča hiter humanitarni odziv za skupine preganjanih ljudi. Ukrajinski begunci so postali del razprav tudi v izobraževalnih in znanstveno-raziskovalnih institucijah, pri čemer gre tako za raziskovanje položaja in vsakdanjega življenja beguncev kot tudi za ukrepe vključevanja in delovanja v novi družbi. Začetki raziskave o integraciji ukrajinskih beguncev v slovensko družbo segajo v čas neposredno po invaziji in takojšnjem begunskem valu iz Ukrajine. V okviru predmeta Migracije: lokalno-globalne dimenzije (FDV, nosilka izr. prof. Simona Zavratnik, študijsko leto 2021/2022) je bil pripravljen osnutek spletne

[Read full Raziskovalno izhodišče \[+\]](#)

Since the beginning of the Russian invasion of Ukraine on 24/02/2022, more than 8.500 refugees have arrived in Slovenia. The war on the doorstep of the European Union triggered a unified response from European foreign policy, humanitarian organizations and the general public: it is necessary to provide shelter to Ukrainian refugees, which in a legal sense meant the activation of the institute of

Objava
podatkov

Enota za analizo ?

DDI Analysis Unit Posameznik [urn:ddi:int.ddi.cv:AnalysisUnit:2.1](https://ddi.int.ddi.cv/AnalysisUnit:2.1)

Populacija ?

Vključeni: V raziskavo so bili vključeni polnoletni državljani Ukrajine, ki so prišli iz Ukrajine v Slovenijo po 10. 3. 2022. Gre za osebe, ki imajo pravico do začasne ali mednarodne zaščite (ukrajinski begunci).

Izključeni: /

Časovna opredelitev podatkov ?

DDI Time Method Presečno [urn:ddi:int.ddi.cv:TimeMethod:1.2](https://ddi.int.ddi.cv/TimeMethod:1.2)

Zbiranje podatkov ?

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Center za prostorsko sociologijo

Pogostost zbiranja podatkov ?

(ADP Frequency) Se ne nanaša [urn:ddi:int.ddi.cv:TypeOfFrequency:1.0.0](https://ddi.int.ddi.cv/TypeOfFrequency:1.0.0)

Tip vzorca ?

DDI Sampling Procedure Neverjetnostno: priložnostno [urn:ddi:int.ddi.cv:SamplingProcedure:1.1](https://ddi.int.ddi.cv/SamplingProcedure:1.1)

Tip vzorca - opis ?

Anketa je bila preko različnih spletnih kanalov posredovana osebam, ki so ustrezale kriterijem za izbor, ki so jih določili avtorji.

Način zbiranja podatkov ?

DDI Mode of Collection Vprašalnik za samoizpolnjevanje: spletni [urn:ddi:int.ddi.cv:ModeOfCollection:4.0](https://ddi.int.ddi.cv/ModeOfCollection:4.0)

Uporabljeni inštrument ?

DDI Type of Instrument Strukturiran vprašalnik [urn:ddi:int.ddi.cv:TypeOfInstrument:1.1](https://ddi.int.ddi.cv/TypeOfInstrument:1.1)

Opis situacije zbiranja podatkov ?

Pri zbiranju podatkov so pomagale organizacije, ki neposredno delajo z ukrajinskimi begunci: Urad Vlade republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov, Slovenska filantropija, Humanitarno društvo ADRA Slovenije, Rdeči križ Slovenije, Slovenska Karita Društvo Odnos in Slovensko-ukrajinsko kulturno društvo Ljubljana Kyjiv. Organizacije so povezavo do spletne ankete posredovale svojim uporabnikom preko različnih elektronskih povezav (elektronska sporočila, Facebook skupine, aplikacija Telegram itd). Največ odziva na anketo je bilo v Facebook skupinah, namenjenih ukrajinskim beguncem. Rdeči križ Slovenije je za pomoč pri distribuciji angažiral tudi svoja območna združenja. Za lokacije, kjer z uporabniki komunicirajo le v živo, so avtorji pripravili letake z opisom raziskave in povezavo do ankete, ki so jo lahko anketiranci uporabili preko svojih elektronskih naprav. Na nagovor na anketo je kliknilo 1266 oseb, na samo anketo 641, izpolnjevati jo je začelo 581 anketirancev. Končnih, anket v bazi je 262.

Ukrepi za zmanjšanje manjkajočih podatkov ?

Izvedeni niso bili nobeni posebni ukrepi.

Uteževanje ?

Brez uteževanja

Očiščevanje podatkov ?

(ADP-CleanData) Podatki so očiščeni.

Datoteke		Metapodatki	Pogoji	Verzije
Išči po tej raziskavi...		Q		
Filtriraj po		Format datoteke: Vse ▾ Dostop: Vse ▾		
1 do 5 od 5 Files		Prenos ▾		
☐		ukrbeg23_om1_sl_v1_r1.pdf Adobe PDF - 188.6 KB Published 10. jun. 2025 Formularji o poteku raziskave 6 Downloads MD5: a0b...7be		
☐		ukrbeg23_p1_sl_v2_r3.tab Tabelarni podatki - 380.1 KB Published 10. jun. 2025 Podatkovna datoteka 7 Downloads 310 Spremenljivke, 262 Opazovanja UNF:6:VFbH...ZWg==		
☐		ukrbeg23_p2_en_v1_r3.txt Plain Text - 464 B Published 10. jun. 2025 Podatkovna datoteka 5 Downloads MD5: ad2...733 Proxy ScUF datoteka		
☐		ukrbeg23_rm1_sl_v1_r1.pdf Adobe PDF - 679.5 KB Published 10. jun. 2025 Izpis frekvenc vseh spremenljivk 9 Downloads MD5: ed7...a9e		
☐		ukrbeg23_vp1_uk_v1_r3.pdf Adobe PDF - 800.2 KB Published 10. jun. 2025 Vprašalnik ali drugi inštrument za zbiranje podatkov 8 Downloads MD5: 13b...14a		

Vprašanja

Kje ste že objavili svoje podatke?

Vprašanja

Kaj bi vam najbolj pomagalo pri nadaljnjem delu z raziskovalnimi podatki?

Hvala za pozornost!